

На основу члана 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21), Правилника о обављању друштвено – корисног, односно хуманитарног рада („Сл. Гласник РС“ бр.68/18) и члана 31. Статута, Школски одбор Основне школе “Лепосавић” у Лепосавићу – у даљем тексту: Школа), на седници одржаној дана 23.5. 2023.године, донео је

П Р А В И Л Н И К
О ВАСПИТНОЈ И ВАСПИТНО – ДИСЦИПЛИНСКОЈ
ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ “ЛЕПОСАВИЋ” У ЛЕПОСАВИЋУ

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређују се права, обавезе и одговорност ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

II. ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПОНАШАЊЕ КОЈИМ СЕ ВРЕЂА УГЛЕД, ЧАСТ И ДОСТОЈАНСТВО ЛИЧНОСТИ

Члан 2.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, нацио–налној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 3.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Члан 4.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом; ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

III. ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА, РОДИТЕЉА ОДНОСНО ДРУГИХ ЗАКОНСКИХ ЗАСТУПНИКА

1. Права ученика

Члан 5.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговорима и законима.

Школа односно запослени у Школи дужни су да обезбеде остваривање права ученика, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева образовања и васпитања предвиђених Законом;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са законом;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање ученичког парламента;
- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права из става 2. тач. 1)–9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање Школе према ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;
- 13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

Члан 6.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник ученика може да поднесе писану пријаву директору Школе у случају повреде права ученика предвиђених Законом или непримереног понашања запослених према детету и ученику, у складу са општим актом Школе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писану пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 1 и 2. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником и родитељем, односно другим законским заступником ученика, као и запосленим одлучи и предузме одговарајуће мере, у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Обавезе ученика

Члан 7.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у Школи, одлуке директора и органа Школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 6) чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

3. Одговорност родитеља односно другог законског заступника

Члан 8.

Родитељ, односно други законски заступник детета одговоран је:

- 1) за упис детета у Школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести Школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране дискриминације; забрана насиља, злостављања и занемаривања и забрана понашања која вређа углед, част и достојанство учињену од стране ученика;

8) за теже повреде обавезе ученика из члана 83. Закона о основама система образовања и васпитања;

9) да поштује правила Школе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника детета.

4. Пријава Министарству ради заштите права ученика

Члан 9.

Ученик, родитељ односно други законски заступник ученика, има право да поднесе пријаву Министарству, уколико сматра да су му повређена права утврђена законом, у случају:

- 1) доношења или недоношења одлуке Школе по поднетој пријави, приговору или жалби
- 2) ако је повређена забрана из чл. 110–113. Закона о основама система образовања и васпитања;
- 3) повреде права ученика из члана 79. Закона о основама система образовања и васпитања.

Пријаву из става 1. овог члана ученик, његов родитељ односно други законски заступник ученика може поднети у року од осам дана од дана сазнања за повреду својих права.

Ако оцени да је пријава из става 1. овог члана основана, Министарство ће у року од осам дана од дана пријема пријаве упозорити Школу на уочене неправилности и одредити јој рок од три дана од дана упозорења за отклањање уочене неправилности.

Уколико школа не поступи по упозорењу из става 3. овог члана Министарство ће предузети одговарајуће мере у складу са Законом.

5. Васпитни рад са ученицима

Члан 10.

Према ученику који врши повреду правила понашања у Школи или не поштује одлуке директора и органа Школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

6. Лакше повреде обавеза ученика и изрицање васпитних мера

Члан 11.

Ученик одговара за лакше повреде обавеза утврђене Статутом Школе и овим правилником.

Ученик чини лакшу повреду обавезе ако:

- 1) нередовно похађа наставу, тако да у школској години начини до 16 неоправданих изостанака;
- 2) долази у Школу и на друга места на којима Школа организује и спроводи образовно-васпитни рад, неприкладно одевен за наменске активности;
- 3) се не брине о личној хигијени и уредности, хигијени школских и других просторија у којима се врши образовно-васпитна делатност;
- 4) се после звона за почетак наставе не налази на свом месту, спреман за њен почетак, тј. уколико закасни на час или раније напусти час и друге активности у Школи;
- 5) се недисциплиновано понаша у учионици и другим просторијама Школе за време трајања наставе, испита, као и на другим облицима образовно-васпитног рада у оквиру спортских, културних и других активности;
- 6) не води рачуна о својим одевним предметима, прибору и опреми, а посебно за време трајања школског одмора;
- 7) не чува од оштећења школску имовину, односно имовину других организација за време посете или извођења дела програма образовно-васпитног рада ван Школе;
- 8) не чува од оштећења и уништења ђачку књижицу, сведочанство и друге јавне исправе које Школа издаје;
- 9) злоупотреби лекарско уверење тј. оправдање;
- 10) не да на увид родитељу, односно старатељу ђачку књижицу, у коју одељењски старешина уноси обавештења, успех, васпитно-дисциплинску меру и друго;
- 11) пуши у просторијама Школе;
- 12) уноси и користи мобилни телефон и друга средства комуникације и ласерску технику, којима се ремети рад на часу;
- 13) улази у зборницу и друге службене просторије без позива и одобрења;
- 14) се задржава у ходницима Школе за време часа;
- 15) се непримерено грубо, агресивно и сл. понаша према ученицима, запосленима и другим лицима;
- 16) у својству редара не обавештава наставнике о одсуству ученика;

17) у својству редара не чува предмете, књиге и прибор ученика, или се не стара о хигијени учионице;

18) у својству редара не пријављује свако оштећење школске или личне имовине и не пријави пре почетка наставе уочене недостатке одељењском старешини или дежурном наставнику;

19) одбије да примени мере заштите и безбедности ученика у Школи, на екскурзији, организованој настави или ваннаставним активностима ван школе.

Члан 12.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

1) опомена;

2) укор одељењског старешине;

3) укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом Школе.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Члан 13.

Опомену и укор одељенског старешине изриче одељенски старешина на часу одељенске заједнице, а укор одељенског већа изриче одељенско веће, већином гласова свих чланова одељенског већа, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика.

Гласање је јавно.

Члан 14.

Мера из члана 12. став 1. може да се изрекне ученику ако је Школа претходно предузела неопходне активности из члана 10. став 1. овог правилника.

Члан 15.

Опомена може бити усмена и писмена.

Усмена опомена изриче се ученику пред одељењем, а писмена се уноси у ђачку књижицу.

Укор одељенског старешине и укор одељенског већа уносе се у ђачку књижицу.

Ђачку књижицу потписује родитељ, односно други законски заступник ученика коме је изречена ова васпитна мера.

Члан 16.

Васпитну меру – опомена изриче одељењски старешина ученицима који неоправдано изостану са наставе до 5 часова или учине повреду из члана 11. став 2. тачка 2) овог правилника.

Васпитну меру – укор одељењског старешине изриче одељењски старешина ученицима који неоправдано изостану са наставе од 5 до 8 часова или учине повреду из члана 11. став 2. тач. 4), 7), 10), 13), 14), 15), 16), 18), 20) и 21) овог правилника.

Васпитну меру – укор одељењског већа изриче одељенско веће Школе ученицима који неоправдано изостану са наставе од 9 до 16 часова или учине повреду обавезе из члана 11. став 2. тач. 5), 6), 8), 9), 11), 12), 17), 19) и 22) овог правилника.

Са учеником који учини лаку повреду обавеза Школа је дужна да појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

7. Друштвено – користан и хуманитарни рад

који се изриче за лакше повреде обавеза ученика

Члан 17.

За лакшу повреду обавеза ученика, за коју се изричу васпитне мере опомена, укор одељенског старешине и укор одељенског већа, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада су следеће:

- продужетак обавезе редара;
- писање рада или састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, помоћ у размештању клупа, одржавању простора и др.);
- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.);
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања или материјала за остваривање предавања – нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.);
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.);

- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство учитеља/наставника; припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.); – организовање посебне хуманитарне акције;
- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе – чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ помоћно-техничком особљу око сређивања просторија у школи и упознавање са занимањем помоћни радник као и заштитом на раду за ово занимање (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- учествовање у организацији предавања које остварују спољни сарадници (МУП, Црвени крст, итд.);
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике школе и остваривање у одељењима;
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега, окопавање цвећа, фарбање ограда или клупа);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању или промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема или организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад остварује се у просторијама или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Активности друштвено-корисног, односно хуманитарног се могу организовати и остваривати у групи, одељењу, разреду, у оквиру школе, као и у другој установи, самостално или уз подршку вршњака, наставника и стручних сарадника.

Наведене активности се могу комбиновати.

Члан 18.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада наведених у члану 17. су:

- за изречену васпитну меру – опомену одељенског старешине – 2 пута недељно у трајању до 2 недеље;
- за изречену васпитну меру укор одељенског старешине – 2 пута недељно у трајању до 3 недеље и

- за изречену васпитну меру – укор одељењског већа – 3 пута недељно у трајању до 3 недеље.

Приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период односно динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности. Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута.

У ситуацији када се мера изриче ученику који наставу похађа по индивидуалном образовном плану узима се у обзир и мишљење представника тима за инклузивно образовање.

Члан 19.

Активности одређене уз васпитне мере опомену и укор одељењског старешине, одређује и прати њихово остваривање одељењски старешина самостално, а ако је потребно – уз подршку члана одељењског већа или стручног сарадника.

Активности одређене уз васпитну меру укор одељењског већа одређује одељењско веће, а прати одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди одељењско веће.

Члан 20.

Лице које је задужено за праћење активности подноси извештај о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада органима школе зависно од тога која је васпитна или васпитно - дисциплинска мера изречена.

За активности одређене уз:

- васпитне мере опомена и укор одељењског старешине – извештава се одељењско веће;
- васпитну меру укор одељењског већа – извештава се одељењско веће.

Начин вођења евиденције је у писаном облику, и извештај мора да садржи следеће елементе:

- име и презиме ученика;
- разред;
- врста повреде обавезе;
- изречена васпитна /васпитно-дисциплинска/ мера;
- утврђена активност друштвено-корисног односно хуманитарног рада;
- време трајање активности, учесталост, динамика и временски период;
- ефекти друштвено-корисног односно хуманитарног рада;
- давање препоруке, и сл.

8. Теже повреде обавеза ученика и изрицање

васпитно-дисциплинских мера

Члан 21.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом.

Ученик одговара за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана законом и за повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране Школе;
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 2. тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Члан 22.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора;

- укора Наставничког већа.

За учињену повреду забране из чл. 110–112. Закона о основама система образовања и васпитања, васпитно-дисциплинска мера је:

- укор директора или укор Наставничког већа;
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност Школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Члан 23.

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно-дисциплинска мера.

Укор директора и укор Наставничког већа уносе се у ђачку књижицу.

Ђачку књижицу потписује родитељ односно други законски заступник ученика коме је изречена ова васпитно-дисциплинска мера.

Члан 24.

Укор директора изриче се за учињену тежу повреду обавезе ученика из члана 17. став 2. овог правилника, након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика.

Директор Школе решењем изриче укор. Решење мора да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку тј. правни основ доношења, меру која се изриче, образложење и поуку о правном леку.

Члан 25.

Школа, упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из става 1. овог члана, одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана, школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

9. Друштвено – користан и хуманитарни рад

који се изриче за учињене теже повреде обавезе ученика

Члан 26.

За тежу повреду обавеза ученика, за коју се изриче васпитно-дисциплинска мера укор директора, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада су предвиђене сходно врсти теже повреде обавезе ученика.

1. За повреду обавезе која се састоји у:

1) уништењу, оштећењу, скривању, изношењу, преправци или дописивању података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;

2) преправци или дописивању података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација.

Предвиђене су следеће активности друштвено – корисног, односно хуманитарног рада:

1) укључивање у припрему материјала и израду летописа школе, школског часописа и сл.;

2) приказ о значају важности евиденције и јавних исправа у одељењима или на састанку ученичког парламента;

3) приказ историјских догађаја у којима је уништавана значајна документација.

2. За повреду обавезе која се састоји у:

1) уништењу или крађи имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;

2) поседовању, подстрекавању, помагању, давању другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;

3) уношењу у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;

4) понашању ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;

5) употреби мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;

6) неоправданом изостајању са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;

7) учесталом чињењу лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.

Предвиђене су следеће активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

1) израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других;

- 2) бригаа о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, помоћ у размештању клупа, помоћ у одржавању простора и др);
- 3) помоћ домару и помоћно-техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа и др.);
- 4) помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. „Петарде нису играчке” и дистрибуција по одељењима, разредима и др, интернет дистрибуција и др);
- 5) припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји;
- 6) учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области;
- 7) одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима;
- 8) истраживање, помоћ одељенском старешини, односно наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему;
- 9) помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему у вези са повредом;
- 10) израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;
- 11) помоћ дежурном наставнику;
- 12) помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе – чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др);
- 13) помоћ запосленима ангажованим на одржавању хигијене око сређивања просторија у школи и упознавање са овим занимањем, као и заштитом на раду за послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др);
- 14) помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу, у складу са узрастом и статусом ученика (брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентација, радионица, предавања, реализација предавања/радионица у одељењу и др);
- 15) израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету;
- 16) помоћ дежурном наставнику у остваривању дежурства.

Наведене активности се могу комбиновати.

Члан 27.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада наведених у члану 26. су:

За изречену васпитну меру – укор директора – 3 пута недељно у трајању до 4 недеље.

Приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период односно динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности. Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута.

Члан 28.

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру укор директора изриче директор, а прати одељењски старшина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Члан 29.

Лице које је задужено за праћење активности подноси извештај о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, за васпитно-дисциплинску меру укор директора – извештава се директор школе.

Члан 30.

Укор Наставничког већа изриче се за неоправдано изостајање са наставе преко 25 часова у току школске године и учињену другу тежу повреду обавезе ученика, утврђену Законом и чланом 21. овог правилника и повреду забране утврђене законом.

Након спроведеног дисциплинског поступка и утврђене теже повреде обавезе ученика, Наставничко веће доноси већином гласова свих чланова, одлуку о изрицању васпитно дисциплинске мере из става 1. овог члана.

Одлука Наставничког већа којом се изриче васпитно-дисциплинска мера из става 1. овог члана мора да садржи: име и презиме ученика, назив одељења, кратак опис повреде коју је ученик учинио, време и место извршења повреде, врсту повреде, датум и број закључка о покретању поступка, извод из записника о саслушању ученика и друга доказна средства.

На основу одлуке Наставничког већа директор Школе доноси решење о васпитно – дисциплинској мери из става 1. овог члана. Решење мора да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку тј. правни основ доношења, меру која се изриче, образложење и поуку о правном леку.

Члан 31.

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено -корисног, односно хуманитарног рада наведених у члану 30. су

за изречену васпитну меру – укор наставничког већа – 4 пута недељно у трајању до 4 недеље.

Члан 32.

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа, изриче наставничко веће, а прати одељењски старшина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Члан 33.

Лице које је задужено за праћење активности подноси извештај о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, за васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа – извештава се наставничко веће.

Начин вођења евиденције је у писаном облику, и извештај мора да садржи елементе предвиђене у члану 20 став 3 овог Правилника.

10 . Повреде забране ученика и васпитно – дисциплинске мере

Члан 34.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране из члана 110-112. Закона о основама система образовања и васпитања, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче се васпитно-дисциплинска мера:

- укор директора и укор Наставничког већа и
- премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке Наставничког већа, уз сагласност Школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља односно другог законског заступника.

Одлука Наставничког већа доноси се већином гласова од укупног броја чланова већа.

На основу одлуке Наставничког већа уз сагласност Школе у коју прелази, директор доноси решење које мора да садржи све саставне делове које садржи решење у управном поступку.

Члан 35.

За повреду забране, предвиђене Законом, ученику се изричу васпитне-дисциплинска мера укор директора и укор наставничког већа, активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада су предвиђене сходно врсти теже повреде забране, као што су:

- 1) организовање предавања или презентације на тему људских права, као и права деце;
- 2) организовање предавања или презентације за ученике на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима;
- 3) организовање предавања или презентације за родитеље на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима у сарадњи са стручним сарадником и/или наставником;
- 4) учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима (Црвени крст и др.);
- 5) подршка личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Наведене активности се могу комбиновати.

IV. ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 36.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране, Школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

За учињену тежу повреду обавезе ученика директор закључком покреће васпитно-дисциплински поступак најкасније у року од осам дана од дана сазнања, а за учињену повреду забране из чл. 2-4 Правилника закључком покреће поступак одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања, о чему одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

Закључак садржи:

- податке о ученику,
- опис теже повреде обавезе ученика, односно повреде забране,
- време, место и начин извршења повреде и
- одговарајуће доказе.

Закључак се доставља родитељу односно другом законском заступнику, одељенском старешини, стручним сарадницима, односно одговарајућем стручном тиму.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор Школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Директор води поступак и окончава га решењем.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се, након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из Школе, Школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

Члан 37.

Директор писаним путем обавештава родитеља, односно другог законског заступника, сведоке, одељенског старешину, стручног сарадника и представника одговарајућег стручног тима о дану, времену и месту саслушања ученика.

Директор прикупља доказна средства (прикупља изјаве ученика и запослених, тачну евиденцију неоправданих изостанака и сл.).

Директор је дужан да ученика саслуша, обавезно у присуству родитеља односно другог законског заступника, да му прочита изјаве сведока, да му омогући да се о тим изјавама изјасни, а ако је то неопходно и да суочи сведоке са учеником.

Директор ће прочитати и писано мишљење психолога, односно педагога о ученику.

О вођењу васпитног-дисциплинског поступка води се записник.

Записник садржи податке о ученику, опис теже повреде обавезе ученика, односно забране, време, место и начин извршења повреде, утврђену одговорност за извршену тежу повреду обавезе, постојање олакшавајућих, односно отежавајућих околности.

Записник потписује директор, ученик, односно његов родитељ, записничар и остала лица која присуствују саслушању.

Члан 38.

Приликом изрицања васпитно-дисциплинске мере, орган који одлучује о мери имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Члан 39.

Васпитна мера за лакшу повреду, васпитно-дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

V. СМАЊЕЊЕ ОЦЕНЕ ИЗ ВЛАДАЊА

Члан 40.

Због изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере ученику се смањује оцена из владања.

За изречену васпитну меру укор одељенског старешине смањује се оцена из владања на 4, а за укор одељенског већа смањује се на 3, зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду.

За изречену васпитно-дисциплинску меру укора директора оцена из владања смањује се на 2, зависно од процењеног степена одговорности ученика за повреду, а за васпитно-дисциплинску меру укора Наставничког већа оцена из владања смањује се на 2 или 1.

Када Наставничко веће изрекне васпитно-дисциплинску меру премештаја ученика (од петог до осмог разреда) у другу основну школу, оцена из владања смањује се на 1.

На основу одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере премештаја ученика у другу основну школу уз сагласност школе у коју се премешта, и обавештавања родитеља односно другог законског заступника, директор Школе доноси решење о премештају ученика.

Члан 41.

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе од 5 до 8 часова, изрећи ће му се васпитна мера укор одељењског старешине и оцена из владања може се смањити на врло добро (4).

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе од 9 до 16 часова, изрећи ће му се васпитна мера укор одељењског већа и може се смањити оцена из владања на добро (3).

Ако је ученик неоправдано изостао са наставе од 17 до 25 часова, изрећи ће му се васпитно-дисциплинска мера укор директора и смањити оцена из владања на задовољавајуће (2).

За неоправдано изостајање са наставе више од 25 часова, ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера укор Наставничког већа, а оцена из владања се смањује на незадовољавајуће (1).

VI. ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 42.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник има право да поднесе жалбу Школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране, у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. овог члана у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља, односно другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

VII. ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 43.

О изреченим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама евиденцију води одељенски старешина.

VIII. МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 44.

Ученик, његов родитељ односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води трочлана комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

Висина штете утврђује се на основу ценовника или књиговодствене вредности оштећене или уништене ствари, а ако то није могуће комисија процењује штету уз помоћ стручњака.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности сваког од ученика за насталу штету.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Накнада штете уплаћује се на жиро-рачун Школе, односно предузећа којем је штета нанета.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ односно другог законског заступника може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се Закон о основама система образовања и васпитања, Закон о основном образовању и васпитању, Статут Школе и други важећи прописи који регулишу ову материју.

Члан 46.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о васпитној и васпитно-дисциплинској одговорности ученика Основне школе "Лепосавић" у Лепосавићу ,дел. бр. 120/18 од 29.3.2018.год. и 265/19 од 24.5.2019.год.

Члан 47.

Правилник о васпитној и васпитно-дисциплинској одговорности ученика Основне школе "Лепосавић" у Лепосавићу ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Број: 270/23

Датум: 23.5.2023.године

Место: Лепосавић

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Иванка Костић, проф.

Правилник је заведен под деловодним бројем 270/23 од 23.5.2023. године, а објављен је на огласној табли Школе, дана 24.5.2023. године.

СЕКРЕТАР ШКОЛЕ
